

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/144

Karar No : 1982/97

UZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunan,1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a)bendindeki süre koşulunu içermemekle beraber (b)bendindeki bağlanma koşulunu içeren suçta ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Serdar Kural ve Arkadaşları

O L A Y : Balıkesir C.Savcılığı 10.4.1979 günlü iddianamesinde "18.3.1979 günü Halkın Kurtuluşu Fraksiyonuna mensup Serdar Kural,Tayfun Ör,Hıdır Ali Zoray tarafından tertip ve idare edilen Halkın ve Gençliğin örgütlenme Hakkı Gasp Edilemez konulu Balıkesir'de yapılan miting ve yürüyüşte sanıklardan Nazif Çınar, kardeşler bu gün bir yandan sözleri ile başlayan konuşması ile sanık Macit Nizamolu;köylüler,işçiler,tüm emekçi halkımız sözleri ile başlayan konuşma ile ve yine sanık Mustafa Onar konuşmasının sonunda mitinge katılanlara yaşasın Türkiye Devrimci Komünist Partisi diye ant içirerek ve yine bütün sanıklar hep birlikte yaşasın komün,yaşasın Ulusal Demokratik Halk Devrimi ve Yaşasın Türkiye Devrimci Komünist Partisi diye bağırarak suretiyle sosyal bir sınıfın,diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeyi,devletin siyasi ve hukuki nizamlarını top yekün yoketmeyi övdükleri"biçimde olayı anlatarak sanıkların eylemlerine uyan T.C.Y.nın 142/4. maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

1-Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesi,15.3.1979 gününde,1979/173-21 sayı ile;1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddelerine,sanıkların işledikleri suçların devletin kişiliğine karşı işlenen suçlardan bulunmasına,bu gibi suçların sıkıyönetim ilanına neden olmasına göre dava da mahkemelerinin görevsiz olduğu,

2-İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi,16.2.1981 gününde,1980/273-1981/149 sayı ile;atılı suçların,sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlendiği,sıkıyönetim mahkemelerindeki davalarla bağlantısı bulunmadığı,davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Ozdural,İsmail Oguz,Nevzat Doğan,Y.İsmet Ayer,Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 15.3.1982 günlü toplantıda,geçici raportör M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Emir Akarsu'nun aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar,sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Atılı suçların amacı;cumhuriyeti,vatan ve milletin bütünlüğünü,bölünmezliğini,bağımsızlığını,millî güvenliğini tehlikeye düşüren,temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden oluşturmak olduğundan,bu suçların M.G.K.nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suç,1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a)bendinde belirlenen süre dışında işlenmiş ise de,sanıklardan Çetin Kaya'nın Yurtsever Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı olduğu Mahkememiz Ceza Bölümü'nün 9.11.1981 günlü,1980/683-1981/723 sayılı kararında belirlenmiş,keza öteki sanıklardan Necip Sosyalın Balıkesir Y.D.G.F.Başkanı olduğu dosya içeriğinde mevcut ve 18.5.1979 günü yapılan toplantıda banda alınan konuşmaların çözümüne ilişkin bant çözüm tutanağından anlaşılmalıdır.Bu duruma göre Yurtsever Devrimci Gençlik Dernekleri hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde davalar bulunduğu Mahkememiz Ceza Bölümü'nün 29.6.1981 günlü,1981/80-411 sayılı kararı ile saptandığından,genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlenen bu suça ait davanın da anılan maddenin (b)bendi hükmü uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Öte yandan Mahkememiz Ceza Bölümü'nün 1981/1444 sayılı dosyasında bulunan İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin müteaddit yazılarında,Balıkesir Genç Komünistler Birliği üyesi oldukları iddiasıyla bu davanın kimi sanıkları hakkında açılan bir davanın sıkıyönetim askeri mahkemesince rüyet edildiği anlaşılmakla bağlantı koşulu somut olarak da gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Bu nedenlerle,İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesine,İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 16.2.1981 günlü,1980/728 1981/149 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,15.3.1982 gününde oybirliğiyle kesin olarak karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özduvalı

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Haluk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin